

**UDHNA CITIZEN COMMERCE COLLEGE &
S.P.B. COLLEGE OF BUSINESS ADMINISTRATION &
SMT. DIWALIBEN HARJIBHAI GONDALIA COLLEGE OF BCA & IT**

Class: T.Y.B.Com. (Sem. 6)

Subject: Advanced Accounting & Auditing 8

Accounting For Decision Making(નિર્ણય ઘડતરના હિસાબો)

PRACTICE QUESTIONS – 2

1.

(2008)

રાજશ્રી કંપનીની નીચેની માહિતી મળી છે.

નફા જથ્થા ગુણોત્તર 50%

મેળવેલ નફો રૂ. 200000

નીચે મુજબ ગણતરી કરો:

1. જો સલામતી ગાળો વેચાણ ના 80% હોય તો હાલ નું વેચાણ અને સમતુટ બિંદુ શોધો.
2. જો વેચાણ કિંમત 20% વધારવા માં આવે , ચલિત ખર્ચ 60% વધે અને સ્થિર ખર્ચ 20% વધે તો સમતુટ બિંદુ, નફા જથ્થા ગુણોત્તર અને હાલના નફા કરતા 50% વધુ નફો મેળવવા જરૂરી વેચાણ શોધો.
3. જો વેચાણ કિંમત 20% ઘટાડવામાં આવે, ચલિત ખર્ચ 20% વધે તો નફા જથ્થા ગુણોત્તર અને સમતુટ બિંદુ કેટલા ટકા ઉંચુ જાય.
4. જો નફો રૂ. 500000 હોય તો સલામતી ગાળો અને વેચાણ શોધો.

જવાબ :

નફો = સલામતી ગાળો * નફા જથ્થા ગુણોત્તર

200000 = સલામતી ગાળો * 50%

200000 / 50% = સલામતી ગાળો

સલામતી ગાળો = 400000

1. ધારોકે વેચાણ 100

સલામતી ગાળો 80

સલામતી ગાળો	વેચાણ
80	100
400000	?

વેચાણ = 500000

સલામતી ગાળો = ખરેખર વેચાણ - સમતુટ બિંદુ એ વેચાણ

400000 = 500000 - સમતુટ બિંદુ એ વેચાણ

400000 - 500000 = - સમતુટ બિંદુ એ વેચાણ

-100000 = - સમતુટ બિંદુ એ વેચાણ

સમતુટ બિંદુ એ વેચાણ = 100000

સમતુટ બિંદુ એ વેચાણ = $f / \text{નફા જથ્થા ગુણોત્તર}$

$$100000 = f / 50\%$$

$$100000 * 50\% = f$$

$$f = 50000$$

2.

1. ધારોકે હાલનું

s 100

v 50

c 50

નવું s 120

v 80

c 40

$$\text{નવો સ્થિર ખર્ચ} = 50000 + 10000 = 60000$$

$$\text{હાલનો નફો} = 200000$$

$$\bullet 50\% = 100000$$

$$\text{ઈચ્છીત નફો} = 300000$$

$$\text{નફા જથ્થા ગુણોત્તર} = c / s * 100$$

$$= 40 / 120 * 100$$

$$= 33.33\%$$

$$\text{ઈચ્છીત નફો મેળવવા જરૂરી વેચાણ} = F + P / \text{નફા જથ્થા ગુણોત્તર}$$

$$= 60000 + 300000 / 33.33\%$$

$$= 1080000$$

3. ધારોકે હાલનું

s 100

v 50

c 50

નવું s 80

v 60

c 20

$$\text{નફા જથ્થા ગુણોત્તર} = c / s * 100$$

$$= 20 / 80 * 100$$

$$= 25\%$$

$$\text{નવું સમતુટ બિંદુ} = f / \text{નફા જથ્થા ગુણોત્તર}$$

$= 50000 / 25\%$
 $= 200000$
 જૂનું સમતુટ બિંદુ = 100000
 વધારો 20000 - 10000 = 100000

જૂનું સમતુટ બિંદુ	વધારો
100000	100000
100	?

100% ઉંચું જાય .

4. નફો = સલામતી ગાળો * નફા જથ્થા ગુણોત્તર
 $500000 = \text{સલામતી ગાળો} * 50\%$
 સલામતી ગાળો = 1000000

સલામતી ગાળો = ખરેખર વેચાણ - સમતુટ બિંદુ એ વેચાણ
 $1000000 = \text{ખરેખર વેચાણ} - 100000$
 ખરેખર વેચાણ = 1100000

2. (2007)
નીચેની માહિતી પરથી ગણો:

1. નફા જથ્થા ગુણોત્તર
2. સમતુટ બિંદુ (રૂપિયામાં)
3. રૂ. 1500000 ના વેચાણે સંભવિત નફો
4. રૂ. 80000 ખોટે સંભવિત વેચાણ
5. વર્ષ 2005-06 માટે સલામતી ગાળો

વર્ષ	પડતર (રૂ.)	નફો કે નુકશાન (રૂ.)
2004-05	820000	-20000 નુકશાન
2005-06	1120000	+ 80000 નફો

જવાબ

વેચાણ :

2004-05

વેચાણ = પડતર - ખોટ

$$= 820000 - 20000 = 800000$$

2005-06

વેચાણ = પડતર + નફો

$$= 1120000 + 80000 = 1200000$$

1. નફા જથ્થા ગુણોત્તર = નફામાં ફેરફાર / વેચાણ માં ફેરફાર * 100
 = 100000 / 400000 * 100
 = 25%
2. સમતુટ બિંદુ = f / નફા જથ્થા ગુણોત્તર
 = 220000 / 25%
 = રૂ. 880000

	2005-06	2004-05
વેચાણ	1200000	800000
ચલિત ખર્ચ		
ફાળો (25%)	300000	200000
સ્થિરખર્ચ (?)	220000	220000
નફો	80000	-20000

3. ઇચ્છિત નફો મેળવવા જરૂરી વેચાણ = $f + P / \text{નફા જથ્થા ગુણોત્તર}$
 $1500000 = 220000 + P / 25\%$
 $1500000 * 25\% = 220000 + P$
 $375000 - 220000 = P$
 નફો = 155000

4. ઇચ્છિત ખોટ મેળવવા જરૂરી વેચાણ = $f - L / \text{નફા જથ્થા ગુણોત્તર}$
 $= 220000 - 80000 / 25\%$
 $= રૂ. 560000$

5. સલામતી ગાળો = ખરેખર વેચાણ - સમતુટ બિંદુ એ વેચાણ
 $= 1200000 - 880000$
 $= 320000$

3. રાજશ્રી કંપની 3 વસ્તુ અ, બ, અને ક નું ઉત્પાદન કરે છે. તા. 31.12.2008 ના રોજ પુરા થતા વર્ષની માહિતી નીચે મુજબ છે.

વસ્તુ	વેચાણકિંમત એકમ દીઠ	ફાળો	વેચેલા એકમો નું વેચાણ મિશ્રણ
અ	1000	10%	50%

બ	750	20%	40%
ક	500	40%	10%

કુલ સ્થિર ખર્ચ રૂ 650000 થયા

ઉપરની માહિતી પરથી સમતુટ બિંદુ એ વેચાણ નો જથ્થો એકમમાં દર્શાવો.

જો વેચાણ મિશ્રણ અ, બ, અને ક માટે બદલીને 30%, 50% અને 20%

કરવામાં આવે અને માહિતી નહિ બદલવામાં આવે તો તેની સમતુટ બિંદુ શું અસર થશે ?

જવાબ:

ધારોકે વેચેલ એકમો 100

માટે વસ્તુ અ ના વેચેલ એકમો $100 * 50\% = 50$

માટે વસ્તુ બ ના વેચેલ એકમો $100 * 40\% = 40$

માટે વસ્તુ ક ના વેચેલ એકમો $100 * 10\% = 10$

વસ્તુ	એકમ દીઠ ફાળો	એકમો	કુલ ફાળો (રૂ.)
અ	$(1000 * 10\%) 100$	50	5000
બ	$(750 * 20\%) 150$	40	6000
ક	$(500 * 40\%) 200$	10	2000
		100	13000

એકમદીઠ ફાળો = $13000 / 100 = 130$

સમતુટ બિંદુ (એકમમાં) = F / C

= $650000 / 130$

= 5000 એકમો

ધારોકે વેચેલ એકમો 100

માટે વસ્તુ અ ના વેચેલ એકમો $100 * 30\% = 30$

માટે વસ્તુ બ ના વેચેલ એકમો $100 * 50\% = 50$

માટે વસ્તુ ક ના વેચેલ એકમો $100 * 20\% = 20$

વસ્તુ	એકમ દીઠ ફાળો	એકમો	કુલ ફાળો (રૂ.)
અ	$(1000 * 10\%) 100$	30	3000
બ	$(750 * 20\%) 150$	50	7500

ક	(500 * 40%) 200	20	4000
		100	14500

એકમદીઠ ફાળો = 14500 / 100 = 145

સમતુટ બિંદુ (એકમમાં) = F / C
= 650000 / 145
= 4483 એકમો

જો વેચાણ મિશ્રણ અ, બ, અને ક માટે બદલીને 30%, 50% અને 20% કરવામાં આવે અને માહિતી નહિ બદલવામાં આવે તો તેની સમતુટ બિંદુ (5000-4483) 517 એકમો થી ઘટશે .

4. **2009**

ચાલુ વર્ષ દરમિયાન એવિકોન લિ . રૂ. 30,00,000 ના વેચાણ પર નફો રૂ. 1,80,000 દર્શાવ્યો છે. ચલિત ખર્ચ રૂ. 21,00,000 હતા.

- હાલનું સમતુટ બિંદુ એ વેચાણ
- જો ચલિત પડતર માં 5% વધારો થાય તો સમતુટ બિંદુ એ વેચાણ.
- જો વેચાણ કિંમતમાં 5% ઘટાડો કરવામાં આવે તો હાલનો નફો જાળવવા માટે કેટલું વેચાણ કરવું જોઈએ ?

જવાબ:

S	3000000
V	2100000
C	900000
F (?)	720000
P	180000

સમતુટ બિંદુ એ વેચાણ = F / P.V.Ratio
= 720000 / 30%
= રૂ. 24,00,000

P.V.Ratio = C/S * 100
= 900000 / 3000000 * 100
= 30%

2.

ધારો કે હાલનું

s 100

v 70

c 30

નવું s 100

v 73.5

c 26.5

$$\begin{aligned} \text{P.V.Ratio} &= C/S * 100 \\ &= 26.5 / 100 * 100 \\ &= 26.5\% \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{સમતુટ બિંદુ એ વેચાણ} &= F / \text{P.V.Ratio} \\ &= 720000 / 26.5\% \\ &= રૂ. 2716981 \end{aligned}$$

3.

ધારોકે હાલનું

s 100

v 70

c 30

નવું s 95

v 70

c 25

$$\begin{aligned} \text{P.V.Ratio} &= C/S * 100 \\ &= 25 / 95 * 100 \\ &= 26.32\% \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ઠચ્છિત નફો મેળવવા જરૂરી વેચાણ} &= F + P / \text{P.V.Ratio} \\ &= 720000 + 180000 / 26.32\% \\ &= રૂ. 3420000 \end{aligned}$$

5.

2007

સુમનલાલ લિમિટેડ ની માહિતી નીચે મુજબ મળેલ છે.

1. સ્થિર ખર્ચ રૂ 16,00,000

2. વેચાણ વર્ષ 2004-05 રૂ.60,00,000

વર્ષ 2005-06 રૂ. 77,50,000

3. વર્ષ 2005-06 નો નફો 2004-05 કરતા રૂ. 560,000 વધારે છે.

ગણતરી કરો:

1. સમતુટ બિંદુ

2. રૂ.90,00,000 વેચાણે નફો

3. જો વર્ષ 2006-07માં વેચાણ કિંમતમાં 30% ઘટાડો કરવામાં આવે અને કંપની વર્ષ 2005-06 જેટલો નફો થયો છે તેટલો જ નફો મેળવવા માંગતી હોય તો કેટલું વેચાણ જરૂરી બનશે ?

4. રૂ. 70,00,000 સલામતી ગાળે સંભવિત નફો.

જવાબ:

1.

$$\begin{aligned} \text{નફા જથ્થા ગુણોત્તર} &= \text{નફામાં ફેરફાર} / \text{વેચાણ માં ફેરફાર} * 100 \\ &= 560000 / 1750000 * 100 \\ &= 32\% \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{સમતુટ બિંદુ} &= F / \text{નફા જથ્થા ગુણોત્તર} * 100 \\ &= 1600000 / 32\% \\ &= \text{રૂ. } 50,00,000 \end{aligned}$$

2. ઇચ્છિત નફો મેળવવા જરૂરી વેચાણ = $F + P / \text{નફા જથ્થા ગુણોત્તર} * 100$

$$9000000 = 1600000 + P / 32\%$$

$$9000000 * 32\% = 1600000 + P$$

$$2880000 - 1600000 = \text{નફો}$$

$$\text{નફો} = \text{રૂ. } 1280000$$

3.

ધારોકે હાલનું

s 100

v 68

c 32

નવું s 70

v 68

c 02

$$\begin{aligned} \text{નફા જથ્થા ગુણોત્તર} &: c / S * 100 \\ &= 2 / 70 * 100 \\ &= 2.857142857\% \end{aligned}$$

વર્ષ 2005-06 નો નફો

$$\text{વેચાણ} = 7750000$$

$$\text{ફાળો } (7750000 * 32\%) = 2480000$$

$$\text{સ્થિરખર્ચ} = 1600000$$

$$\text{નફો} = 880000$$

$$\begin{aligned} \text{ઇચ્છિત નફો મેળવવા જરૂરી વેચાણ} &= F + P / \text{નફા જથ્થા ગુણોત્તર} * 100 \\ &= 1600000 + 880000 / 2.857142857\% \\ &= \text{રૂ. } 86800000 \end{aligned}$$

4. નફો = સલામતી ગાળો * નફા જથ્થા ગુણોત્તર

$$= 7000000 * 32\%$$

$$= \text{રૂ. } 2240000$$

6. 2010

શ્રી અવધૂત કંપની લિમિટેડ નીચેની માહિતી આપે છે.

વિગત

તા.1.1.09 થી 30.06.09

તા. 1.07.09 થી 31.12.09

વેચાણ	60000	70000
કુલ પડતર	54000	62000

વેચાણ કિંમત અને ચલિત ખર્ચમાં કોઈ ફેરફાર નથી . સ્થિર ખર્ચ આખા વર્ષ દરમ્યાન એક સરખી રીતે ખર્ચવામાં આવ્યા હતા. 2009 ના આખા વર્ષ માટે ગણતરી કરો:

1. સ્થિર ખર્ચ
2. સમતુલ બિંદુ એ વેચાણ
3. સલામતી ગાળો

જવાબ

$$\begin{aligned} \text{નફા જથ્થા ગુણોત્તર} &= \text{નફામાં ફેરફાર} / \text{વેચાણ માં ફેરફાર} * 100 \\ &= 2000 / 10000 * 100 \\ &= 20\% \end{aligned}$$

	તા.1.1.09 થી 30.06.09	તા. 1.07.09 થી 31.12.09
વેચાણ	60000	70000
ફાળો (60000 * 20%)	12000	14000
સ્થિર ખર્ચ	6000	6000
નફો	6000	8000

6 માસ 6000

12 માસ ?

1. સ્થિર ખર્ચ રૂ 12000
2. સમતુલ બિંદુ = $F / \text{નફા જથ્થા ગુણોત્તર} * 100$
 $= 12000 / 20\%$
 $= રૂ. 60000$
3. નફો = સલામતી ગાળો * નફા જથ્થા ગુણોત્તર
 $14000 = \text{સલામતી ગાળો} * 20\%$
 $14000 / 20\% = \text{સલામતી ગાળો}$
સલામતી ગાળો = રૂ.70000

7. **2010 Short Question**
રાધા કંપની નું સમતુલ બિંદુ રૂ.20,00,000 , નફો રૂ. 20,00,000 તથા સ્થિર ખર્ચ રૂ.8,00,000 હોય તો કંપની નો નફા જથ્થા ગુણોત્તર તથા સલામતી ગાળો શોધો.

જવાબ :

સમતુટ બિંદુ = $f / \text{નફા જથ્થા ગુણોત્તર}$

$2000000 = 800000 / \text{નફા જથ્થા ગુણોત્તર}$

$\text{નફા જથ્થા ગુણોત્તર} = 800000 / 2000000 * 100$
 $= 40\%$

નફો = સલામતી ગાળો * નફા જથ્થા ગુણોત્તર

$2000000 = \text{સલામતી ગાળો} * 40\%$

$2000000 / 40\% = \text{સલામતી ગાળો}$

સલામતી ગાળો = રૂ.5000000

8. **2009 Short Question**

એક કંપની તેની વસ્તુ એકમદીઠ રૂ.15 ના ભાવે વેચે છે. જો તેમનું ઉત્પાદન અને વેચાણ 8000 એકમો નું થાય તો કંપની ને એકમદીઠ રૂ 5 નું નુકશાન થાય છે. જો ઉત્પાદન અને વેચાણ 20,000 એકમો નું થાય તો એકમદીઠ રૂ.4નો નફો થાય છે.

સમતુટ બિંદુની એકમો માં તેમજ રૂપિયામાં ગણતરી દર્શાવો.

જવાબ :

વેચાણ $8000 * 15 = 120000$

$20000 * 15 = 300000$

વેચાણમાં ફેરફાર = 180000

નફો /ખોટ

ખોટ $8000 * 5 = - 40000$

નફો $20000 * 4 = 80000$

નફામાં ફેરફાર = 120000

નફા જથ્થા ગુણોત્તર = નફામાં ફેરફાર / વેચાણમાં ફેરફાર

$= 120000 / 180000 * 100$

$= 66.67\%$

વેચાણ = 300000

ફાળો $(300000 * 66.67\%) = 200000$

સ્થિરખર્ચ (?) = 120000

નફો = 80000

સમતુટ બિંદુ = $F / \text{નફા જથ્થા ગુણોત્તર}$

$= 120000 / 66.67\%$

$= \text{રૂ. } 180000$

સમતુટ બિંદુ (એકમોમાં) = સમતુટ બિંદુ રૂપિયામાં / એકમદીઠ વેચાણકિંમત

$= 180000 / 15$

= 12000 એકમો

9. **2008 Short Question**

વિડિયોકોન કંપની નો નફા જથ્થા ગુણોત્તર 40% છે. કંપની વેચાણ કિંમત 20% વધારવા માંગે છે. ચલિત ખર્ચ 30% વધ્યા છે, પરંતુ સ્થિર ખર્ચ રૂ.80,000 થી ઘટી ને રૂ.70,000 થયા છે. સમતુટ બિંદુ માં શું ફેરફાર થશે ?

જવાબ :

જૂનું સમતુટ બિંદુ = F / નફા જથ્થા ગુણોત્તર

$$= 80000 / 40\%$$

$$= રૂ. 200000$$

ધારોકે હાલનું

$$s 100$$

$$v 60$$

$$c 40$$

નવું s 120

$$v 78$$

$$c 42$$

નવો નફા જથ્થા ગુણોત્તર = C / S * 100

$$= 42/120 * 100$$

$$= 35\%$$

નવું સમતુટ બિંદુ = F / નફા જથ્થા ગુણોત્તર

$$= 70000 / 35\%$$

$$= રૂ. 200000$$

સમતુટ બિંદુ માં કોઈ ફેરફાર થશે નહિ.

10 **2008 Short Question**

એક કંપની નો સલામતી ગાળો 20% હોય અને રૂ.4,00,000 નો નફો કમાય છે. જો તેનો ફાળો- વેચાણ 0.4 છે. તો તેનું હાલનું વેચાણ અને સ્થિર ખર્ચ શોધો.

જવાબ :

નફા જથ્થા ગુણોત્તર = ફાળો / વેચાણ * 100

$$= 0.4 / 1 * 100$$

$$= 40\%$$

નફો = સલામતી ગાળો * નફા જથ્થા ગુણોત્તર

$$400000 = સલામતી ગાળો * 40\%$$

$$400000 / 40\% = સલામતી ગાળો$$

$$સલામતી ગાળો = 1000000$$

ધારોકે વેચાણ 100

સલામતી ગાળો 20

	<p>ધારોકે હાલનું</p> <p>s 100 v 60 c 40</p> <p>નવું s 80 v 60 c 20</p> <p>નવો નફા જથ્થા ગુણોત્તર = $c/s * 100$ $= 20 / 80 * 100$ $= 25\%$</p> <p>નવું સમતુટ બિંદુ = $F / \text{નફા જથ્થા ગુણોત્તર}$ $= 4000 / 25\%$ $= રૂ. 16000$</p>				
13	<p>2012 April સલામતી ગાળો 37.5% નફા જથ્થા ગુણોત્તર 40% સ્થિર ખર્ચ રૂ.500000 શોધો</p> <ol style="list-style-type: none"> હાલનું વેચાણ હાલનો નફો <p>જવાબ</p> <p>સમતુટ બિંદુ = $F / \text{નફા જથ્થા ગુણોત્તર}$ $= 500000 / 40\%$ $= રૂ. 1250000$</p> <p>ધારોકે વેચાણ 100 સલામતી ગાળો 37.5</p> <p>સલામતી ગાળો = ખરેખર વેચાણ - સમતુટ બિંદુ એ વેચાણ 37.5 = 100 - સમતુટ બિંદુ એ વેચાણ 37.5 - 100 = - સમતુટ બિંદુ એ વેચાણ • 62.5 = - સમતુટ બિંદુ એ વેચાણ સમતુટ બિંદુ એ વેચાણ = 62.5</p> <p>સમતુટ બિંદુ એ વેચાણ ખરેખર વેચાણ</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%;">62.5</td> <td style="width: 50%;">100</td> </tr> <tr> <td>1250000</td> <td>?</td> </tr> </table>	62.5	100	1250000	?
62.5	100				
1250000	?				

	<p>હાલનું વેચાણ = રૂ.2000000</p> <p>ઇચ્છિત નફો મેળવવા જરૂરી વેચાણ = $F + P / \text{નફા જથ્થા ગુણોત્તર}$</p> <p>2000000 = $500000 + p / 40\%$</p> <p>2000000 * 40% = $500000 + p$</p> <p>800000 - 500000 = નફો</p> <p>નફો = 300000</p> <p>અથવા</p> <table> <tr> <td>ફાળો 2000000 * 40%</td> <td>800000</td> </tr> <tr> <td>સ્થિર ખર્ચ</td> <td>500000</td> </tr> <tr> <td>નફો</td> <td>300000</td> </tr> </table>	ફાળો 2000000 * 40%	800000	સ્થિર ખર્ચ	500000	નફો	300000		
ફાળો 2000000 * 40%	800000								
સ્થિર ખર્ચ	500000								
નફો	300000								
14	<p>2012 April</p> <p>માનસી કંપનીના રેકોર્ડમાંથી નીચેની માહિતી મેળવવામાં આવી છે:</p> <p>એકમદીઠ વેચાણકિંમત રૂ 80</p> <p>એકમદીઠ ચાલિતખર્ચ રૂ. 50</p> <p>વેચાણ એકમો 30000</p> <p>હાલની ખોટ વેચાણ પર 25% લેખે</p> <ol style="list-style-type: none"> સમતુટ બિંદુ ના એકમો 60000 એકમોના નવા સમતુટ બિંદુ એ એકમદીઠ વેચાણકિંમત શોધો. <p>જવાબ</p> <table> <tr> <td>વેચાણ 30000 * 80</td> <td>= 2400000</td> </tr> <tr> <td>ફાળો 30000 * 30</td> <td>= 900000</td> </tr> <tr> <td>સ્થિર ખર્ચ (?)</td> <td>= 1500000</td> </tr> <tr> <td>ખોટ</td> <td>= - 600000</td> </tr> </table> <p>સમતુટ બિંદુ એકમમાં = F / C</p> <p>= $1500000 / 30$</p> <p>= 50000 એકમો</p> <p>નવું સમતુટ બિંદુ એકમમાં = $F / S - V$</p> <p>60000 = $1500000 / S - 50$</p> <p>S-50 = $1500000 / 60000$</p> <p>S- 50 = 25</p> <p>S = 25 + 50</p> <p>S = 75</p>	વેચાણ 30000 * 80	= 2400000	ફાળો 30000 * 30	= 900000	સ્થિર ખર્ચ (?)	= 1500000	ખોટ	= - 600000
વેચાણ 30000 * 80	= 2400000								
ફાળો 30000 * 30	= 900000								
સ્થિર ખર્ચ (?)	= 1500000								
ખોટ	= - 600000								
15	<p>OCT NOV 2019 SHORT QUESTION</p> <p>તેજાનંદ લિમિટેડ હાલમાં 75% ઉત્પાદન શક્તિ એ 1500 એકમો નું ઉત્પાદન કરે છે. તમને નીચેની માહિતી આપે છે.</p>								

એકમો	2000	1500
વેચાણ	રૂ. 36000	રૂ. 27000
પરોક્ષ ખર્ચ 1	એકમદીઠ રૂ. 3 લેખે	એકમદીઠ રૂ. 4 લેખે
પરોક્ષ ખર્ચ 2	એકમદીઠ રૂ. 2 લેખે	એકમદીઠ રૂ. 2 લેખે
પરોક્ષ ખર્ચ 3	એકમદીઠ રૂ 7 લેખે	એકમદીઠ રૂ .9 લેખે

સમતુટ બિંદુ ગણો.

પરોક્ષ ખર્ચ 1

$$2000 * 3 = 6000$$

$$1500 * 4 = 6000$$

$$\text{પરોક્ષ ખર્ચ 1 (સ્થિર) } = 6000$$

$$\text{પરોક્ષ ખર્ચ 2 (ચલિત) } = \text{એકમદીઠ 2}$$

પરોક્ષ ખર્ચ 3

$$2000 * 7 = 14000$$

$$1500 * 9 = 13500$$

$$500 = 500$$

$$\text{એકમદીઠ ચલિત ખર્ચ } = 500 / 500 = 1$$

$$2000 \text{ એકમે } 14000$$

$$\text{ચલિત ખર્ચ (2000*1) } 2000$$

$$\text{સ્થિર ખર્ચ } 12000$$

$$\text{કુલ સ્થિર ખર્ચ } = 6000 + 12000 = 18000$$

$$\text{એકમદીઠ ચલિત ખર્ચ } = 0 + 2 + 1 = 3$$

$$\text{એકમદીઠ વેચાણકિંમત } = 36000 / 2000 = 18$$

$$\text{સમતુટ બિંદુ } = f / s - v$$

$$= 18000 / 18 - 3$$

$$= 1200 \text{ એકમો}$$

$$\text{સમતુટ બિંદુ રૂપિયામાં } = \text{સમતુટ બિંદુ એકમમાં * એકમદીઠ વેચાણકિંમત}$$

$$= 1200 * 18$$

$$= \text{રૂ. 21600}$$

16

OCT NOV 2019

સલામતી ગાળો 18.75%, વેચાણ પર ચો.નફાનો દર 10%, ચલિત ખર્ચ રૂ.140000

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી શોધો :

1. ખરેખર વેચાણ
2. ચો.નફો
3. સ્થિર ખર્ચ
4. સલામતી ગાળો
5. નફા- જથ્થા ગુણોત્તર
6. સમતૂટ બિંદુ (રૂ.)
7. રૂ. 10000 નો નફો મેળવવા જરૂરી વેચાણ
8. રૂ.50000 ના વેચાણે નફો

જવાબ :

નફો = સલામતી ગાળો * નફા જથ્થા ગુણોત્તર

$$10 = 18.75 * \text{નફા જથ્થા ગુણોત્તર}$$

$$10 / 18.75 * 100 = \text{નફા જથ્થા ગુણોત્તર}$$

$$\text{નફા જથ્થા ગુણોત્તર} = 53.33\%$$

1.

ધારોકે વેચાણ 100

ચલિત ખર્ચ (?) 46.6666666

ફાળો 53.3333333

ચલિત ખર્ચ

46.666666

140000

વેચાણ રૂ. 300000

વેચાણ

100

?

$$2. \text{ચો.નફો} = 300000 * 10\% = 30000$$

$$3. \text{વેચાણ} \quad \quad \quad 300000$$

$$\text{ફાળો } (300000 * 53.33333\%) \quad \quad \quad 160000$$

$$\text{સ્થિર ખર્ચ (?)} \quad \quad \quad 130000$$

$$\text{નફો} \quad \quad \quad 30000$$

$$4. \text{સલામતી ગાળો} = 300000 * 18.75\% = 56250$$

$$5. \text{નફા જથ્થા ગુણોત્તર} = 53.33\%$$

$$6. \text{સમતૂટ બિંદુ (રૂ.)} = F / \text{નફા જથ્થા ગુણોત્તર}$$

$$= 130000 / 53.33\%$$

$$= \text{રૂ. } 243750$$

$$7. \text{રૂ. } 10000 \text{ નો નફો મેળવવા જરૂરી વેચાણ}$$

$$\text{ઇચ્છિત નફો મેળવવા જરૂરી વેચાણ} = F + P / \text{નફા જથ્થા ગુણોત્તર}$$

$$= 130000 + 10000 / 53.33\%$$
$$= ₹. 262500$$

8. ₹.50000 ના વેચાણે નફો

ઇચ્છિત નફો મેળવવા જરૂરી વેચાણ = $F + P / \text{નફા જથ્થા ગુણોત્તર}$

$$50000 = 130000 + P / 53.33$$

$$50000 * 53.33\% = 130000 + P$$

$$26667 = 130000 + P$$

$$26667 - 130000 = P$$

103333 = ખોટ

ઉચ્ચના કોલેજ